

Nieuwe uitgaven

Colloquium over de beeldvorming rond de 19de eeuw in Vlaanderen. Balans en perspectief 1971-1991. Contactgroep 19de eeuw - Dr. F.A. Snellaert Comité. Gent 1992.

Vier sprekers hebben op dit zesde colloquium in december 1991, georganiseerd door het Snellaert Comité en de Contactgroep 19de eeuw, hun visie gegeven op de stand van het onderzoek van de 19de eeuw in België en Vlaanderen en in Nederland.

R. Van Eenoo maakte in zijn referaat *Historici en cultuur: een actueel discussiepunt* een balans op van het wetenschappelijk onderzoek dat op de verschillende terreinen der historiebeoefening was verricht en nog gaande is. In zijn perspectief brak hij een lans voor de geschiedschrijving als „het draagvlak van de cultuur” en dat geldt voor elk onderdeel van de cultuur dat men wil bestuderen. Ook al wil men historici niet als cultuurproducenten zien, en daar is wel iets voor te zeggen, dan zijn zij het toch die in hun beschrijvende, chronologiserende functie ons een beeld van een bepaalde cultuur of cultuurverschijnsel bij brengen.

Jo Tollebeek heeft in zijn referaat „*Een moderne natie of een ouderwetse wereld? Historische interpretaties van het negentiende-eeuwse België*” gezien in hoeverre het onderzoek van de 19de eeuw slachtoffer is geworden van het presentisme dat in de moderne geschiedbeoefening een voorname rol speelt. Deze tendens valt inderdaad waar te nemen, maar (aldus de spreker) het hoeft niet tot „treurnis” te leiden. Er wordt ook in de 19de-eeuwse periode hard gestudeerd, zoals blijkt uit het hier genoemde werk van Els Witte en Craeybeckx, de *Politieke Geschiedenis van België*, en het werk van Van Isacker, *Mijn Land in de Kering*. Tollebeek geeft dan aan waarom het werk van Van Isacker „traditionalistisch” genoemd moet worden en dat van Witte en Craeybeckx als „modernistisch” gezien moet worden. Voorts verwijst Tollebeek naar een aantal gebieden waar nieuw of vernieuwend onderzoek plaats vindt, voor zowel de 19e als de 20e eeuw: het nationalisme, de sociale bewegingen, kerk en samenleving, de economische ontwikkelingen en de cultuur.

Karel Wauters en Wim van den Bergh behandelen de ontwikkelingen op het terrein van de literatuurgeschiedenis in resp. Vlaanderen en Nederland en laten zien hoe ook daar nieuwe wegen werden ingeslagen door meer dan vroeger aandacht te geven aan de wijze waarop literatuur verspreid werd, wie er tot de lezers gerekend mochten worden, hoe er gerecenseerd werd, hoe het koopgedrag was, enz.

P. Van Hees